

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка**

**Юридичний факультет
Кафедра цивільного права та процесу**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
ЗІ СПЕЦКУРСУ «ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА»
для студентів заочної форми навчання

ЛЬВІВ - 2012

В.І. Цікало

Методичні рекомендації щодо написання контрольної роботи зі спецкурсу «Проблеми корпоративного права» для студентів заочної форми навчання – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. – 2012. – 14с.

Схвалено кафедрою цивільного права та процесу Львівського національного університету імені Івана Франка.

Протокол № 9 від 18 грудня 2012 року.

Завідувач кафедри

В.М. Коссак

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота – одна із форм перевірки знань, спрямована на більш повне засвоєння навчальної дисципліни студентами, які навчаються за заочною формою навчання.

Метою виконання контрольної роботи є закріплення, поглиблення й систематизація набутих студентом теоретичних знань, а також глибше вивчення студентом певних розділів, які в процесі навчання у зв'язку з обмеженістю часу були розглянуті не в повному обсязі.

Виконання контрольних робіт передбачає наступні цілі: засвоїти та узагальнити певний теоретичний матеріал, навчитися працювати з нормативно-правовими актами; відшукувати необхідні правові норми в кодексах, законах та підзаконних нормативно-правових актах, адекватно сприймати їх зміст та надавати їм певні коментарі; робити висновки, здійснювати їх обґрунтування; навчитися складати основні типові документи та інше.

У процесі написання контрольної роботи слід дотримуватись таких вимог:

- 1) відповідність основних положень роботи законам України, указам Президента та постановам уряду України;
- 2) змістовність і конкретність викладення;
- 3) достатня повнота викладення питання, тобто слід повністю розкрити явище або елементи досліджуваного процесу, розглянути всі сторони проблеми;
- 4) завершеність викладення кожної думки;
- 5) виключення повторів;
- 6) юридична грамотність;
- 7) акуратне оформлення контрольної роботи.

Виконана контрольна робота має свідчити про глибоке вивчення рекомендованих джерел: законодавчих актів, спеціальної та додаткової літератури.

Під час виконання роботи студент повинен ознайомитися з навчальною літературою, монографічними дослідженнями, періодичною літературою, нормативно-правовими актами та судовою практикою відповідного спрямування.

ВИБІР ЗАВДАННЯ, СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольну роботу має виконувати кожен студент індивідуально в письмовій формі відповідно до навчальних планів і запропонованих завдань. Вибір теми контрольної роботи здійснюється із загального переліку завдань, які затверджені на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін, як правило, на початку відповідного семестру.

Теми контрольних робіт вибираються залежно від початкової літери прізвища студента (кожен студент обирає той варіант контрольної роботи, який відповідає першій літері його прізвища).

Для студентів 6 курсу заочної форми навчання:

Варіант I - виконують студенти, прізвище яких починаються з букви - А,Б,В,Г

Варіант II - Д,Е,Є,Ж,З

Варіант III - І,Ї,Й,Ка,Кі

Варіант IV - Ке,Ко,Ку

Варіант V - К,Л

Варіант VI - М,Н

Варіант VII - О,П,Р,С

Варіант VIII - Т,У,Ф,Х

Варіант IX – Ц,Ч,Ш,Щ,Ю,Я

Контрольна робота повинна мати чітку й логічну структуру. Контрольна робота повинна містити:

- зміст;
- основну частину (структуризовану за завданнями);
- висновки
- список використаних джерел

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується на аркушах стандартного розміру 297x210 мм /поля: ліве-30 мм, праве - 10 мм, верхнє і нижнє - 25 мм, шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5/ або в шкільних зошитах. Мова написання роботи - державна. Титульна сторінка роботи оформляється згідно Додатку 1. Обсяг контрольної роботи – 10-15 сторінок друкованого тексту (формат А4), або 15-20 сторінок – рукописного. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з плану роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться.

Список використаних джерел містить перелік літератури та інших джерел, використаних під час написання роботи. Список використаних джерел оформляють у такому порядку:

1. Законодавство.

2. Судова практика.

3. Спеціальна юридична література та публікації в періодичних виданнях (в алфавітному порядку за прізвищами авторів, а колективні монографії — за назвою роботи).

Усі джерела, включені до списку використаних джерел, нумеруються послідовно в алфавітному порядку. Завершену контрольну роботу студенти подають на кафедру згідно із встановленим терміном.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Роботи, які не відповідають встановленим вимогам, повертаються на доопрацювання. Прийом і повернення контрольної роботи на доопрацювання здійснюється через лаборанта кафедри цивільного права та процесу.

Контрольна робота оцінюється за результатами перевірки («зараховано», «не зараховано»). Студент, який отримав за виконання своєї контрольної роботи «не зараховано», не допускається до заліку з даної дисципліни.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Варіант I

Завдання. Визначіть перелік документів, передбачених законом для створення господарського товариства та вкажіть порядок їх прийняття і затвердження.

Задача. Відповідно до ст.7 Закону “Про господарські товариства” зміни, які сталися в установчих документах підлягають державній реєстрації. Товариство зобов’язане повідомити реєстраційний орган про зміни у п’ятиденний строк.

В чому полягає правова природа реєстрації внесення змін до установчих документів суб’єкта господарювання? Які правові наслідки пропущення строку для повідомлення про внесення змін до установчих документів? Чи має право орган державної реєстрації відмовити в реєстрації змін до установчих документів, якщо вони подані з порушенням встановленого строку?

Варіант II

Завдання. Розкрийте процедуру ліквідації акціонерного товариства.

Задача. Петренко, Іваненко, Сидорчук вирішили створити товариство з обмеженою відповідальністю “Львів-Інвест”. Учасники домовилися про такі внески:

Петренко – 10 000 гривень грошима, комп’ютер вартістю 8 000 гривень, принтер вартістю 4 000 гривень. Іваненко – 10 000 гривень грошима, комплект офісних меблів вартістю 15 000 гривень; Сидорчук – 1000 акцій ВАТ “Львівнафтопродукт” номінальною вартістю 5,25 грн кожна на суму 5 250 гривень, які сторони оцінили за курсовою вартістю на суму 10 500 гривень.

Оцінка внесків відбувалася за домовленістю сторін на основі ринкових цін.

Відповідно до засновницького договору грошові внески вносяться на накопичувальний рахунок товариства до реєстрації, внески в натуральній формі вносяться шляхом передачі майна товариству після його державної реєстрації за актом прийняття-передачі.

Реєстраційний орган відмовив у реєстрації товариства у зв’язку з невиконанням вимог ст. 52 Закону України “Про господарські товариства” в частині внесення 50% внесків кожним учасником, що має бути підтверджено довідкою, виданою банківською установою. Крім того, реєстраційний орган вважає, що оцінка внесків завищена і потрібно надати документи, які свідчать про належність майна, яке вноситься в статутний капітал учасникам (накладна, чек, технічний паспорт).

Дайте правовий аналіз ситуації.

Варіант III

Завдання. Визначіть правовий статус засновників, учасників і акціонерів. Вказати відмінність між ними.

Задача. До складу товариства з додатковою відповідальністю «Основа» увійшло три учасники: Іванчук з часткою у розмірі 10%, Петренко з часткою у розмірі 35% та Хоменко з часткою у розмірі 55%.

Вважаючи, що в законі чітко не встановлено розмір статутного капіталу, засновники сформувавши його у розмірі 50 000 грн., з яких 75% внесено на момент скликання перших загальних зборів учасників. Решта планувалося внести по мірі надходження коштів на рахунок товариства.

У процесі господарської діяльності товариство уклало кредитний договір на загальну суму 300 000 грн., яку не вдалося повернути після закінчення дії договору.

Враховуючи те, що Іванчук, Петренко та Хоменко є учасниками товариства з додатковою відповідальністю, банк пред’явив вимогу про сплату кредиту в повному обсязі до усіх учасників одночасно пропорційно до розміру їх часток.

Учасники товариства заперечили вимогу банку, покликаючись на те, що:

- 1) необхідно у перешу чергу звертатися з вимогою про сплату боргу до товариства, а не до них;
- 2) згідно із законом всі учасники несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства в однаковому розмірі, тобто порівну;
- 3) оскільки частки ними не були сплачені повністю, товариство має нести відповідальність у межах внесених вкладів.

Проаналізуйте фабулу на предмет дотримання порядку створення товариства, вимог банку та заперечень учасників. Розрахуйте в якому розмірі повинні нести відповідальність учасники товариства.

Варіант IV

Завдання. Розкрийте процедуру створення товариства з обмеженою відповідальністю, вказавши необхідні документи.

Задача. У зв'язку із важким матеріальним становищем, Іванчук вирішив продати належну йому 17% частку в статутному капіталі ТзОВ "Хмара". Про це він повідомив збори учасників, і запропонував учасникам у 10-денний строк придбати частку за 40 000 гривень.

Учасники вважаючи, що ця сума не відповідає справжній вартості частки, відмовилися від її придбання.

Через деякий час Іванчук продав частку Петренку за 30 000 гривень.

Коли ж Петренко з'явився у товариство, його не допустили, оскільки: 1) Петренко є єдиним учасником іншого господарського товариства; 2) договір про відступлення частки не посвідчений нотаріально; 3) Іванчук порушив права учасників на переважне придбання частки.

Петренка також повідомили, що він учасником товариства не стане, оскільки на загальних зборах було прийнято рішення відмовити йому у вступі до товариства.

Проаналізуйте аргументи учасників товариства. З якого моменту Петренко вважається учасником товариства?

Варіант V

Завдання. Встановіть склад учасників командитного товариства та вкажіть відмінності між ними.

Задача. Хоменко, який на зборах учасників голосував проти прийняття рішення про зменшення статутного капіталу, заявив, що він виходить із товариства.

Через місяць він подав заяву про вихід на ім'я голови товариства.

Збори учасників розглянули його заяву і вирішили задоволити її, вважаючи Хоменка таким, що вийшов з товариства.

У зв'язку зі зміною складу учасників було затверджено зміни до установчих документів. Коли ж ці зміни були подані для державної реєстрації, державний реєстратор відмовив, посилаючись на те, що заява про вихід не посвідчена нотаріально.

Голова товариства звернувся до Хоменка, що б той подав заяву у належній формі (нотаріальній), але Хоменко відмовився це зробити, оскільки йому ще не виплачено вартість його частки.

З якого моменту учасник вважається таким, що вийшов з товариства: з моменту подання заяви, з моменту прийняття рішення зборами учасників, з моменту виділення частки, з моменту державної реєстрації змін до установчих документів, чи з іншого моменту? Як бути у наведеній ситуації? Чи може Хоменко відкликати заяву про вихід?

Варіант VI

Завдання. Охарактеризуйте особливості створення та діяльності довірчого товариства.

Задача. Шевців звернувся з позовом до ТзОВ „Проект” про виплату йому вартості його частки у статутному капіталі у зв’язку із виходом з товариства.

Під час розгляду справи місцевим господарським судом, Шевців заявив клопотання про призначення економічної експертизи на предмет встановлення ринкової вартості будівлі, яка належала товариству. За висновком експерта ринкова вартість будівлі складає 2 млн. грн.

Оскільки частка Шевціва у статутному капіталі ТзОВ „Проект” становила 10 відсотків, місцевий господарський суд зобов’язав товариство виплатити Шевціву 200 тисяч грн.

Не погоджуючись із прийнятим рішенням, ТзОВ „Проект” подало апеляційну скаргу, в якій просило скасувати рішення місцевого господарського суду і постановити нове рішення на основі даних балансу товариства, а не висновків проведеної експертизи.

На які виплати може претендувати учасник товариства з обмеженою відповідальністю у разі виходу з нього? Як здійснюється визначення розміру цих виплат? Вирішіть спір.

Варіант VII

Завдання. Письмово викладіть процедуру (послідовність юридичних дій) створення акціонерного товариства.

Задача. Акціонер П., власник привілейованих акцій АТ “Турист”, прочитав в газеті повідомлення про скликання загальних зборів акціонерів з порядком денним: затвердження статуту в новій редакції.

Акціонер П. вніс свої пропозиції щодо порядку денного загальних зборів, коли до їх скликання залишилося ще 21 день. Однак, виконавчий орган відмовився включити ці пропозиції до порядку денного, мотивуючи пропуском встановленого строку. П. наполягав на включенні своїх пропозицій до порядку денного загальних зборів, обґрунтовуючи тим, що:

1. він є акціонером, який володіє 7 % голосів;
2. в той же день, коли ознайомився в пресі про скликання загальних зборів акціонерів, він вніс свої пропозиції до порядку денного.

Вирішіть даний спір по суті. З’ясуйте порядок та періодичність скликання загальних зборів акціонерів. Який порядок голосування на загальних зборах акціонерів? Назвіть випадки і умови, коли загальні збори акціонерів приймають правомочні рішення?

Варіант VIII

Завдання. Розкрийте відмінності між приватними і публічними акціонерними товариствами.

Задача. З метою створення АТ «Едельвейс», у червні було проведено розподіл акцій між засновниками, які здійснили повну їх оплату. Серед засновників було 16 осіб.

Установчі збори АТ були скликані у листопаді.

В установчих зборах взяли участь особи, які придбали акції, у кількості 12 осіб. Після відкриття зборів, виникло питання щодо їх правомочності. Учасники зборів дійшли до висновку, що вони правомочні.

На зборах були прийняті рішення з питань про:

- заснування товариства;
- затвердження оцінки майна, що внесено засновниками;
- затвердження статуту товариства;
- утворення органів управління товариства;
- затвердження результатів розміщення акцій.

Усі рішення прийняті кваліфікованою більшістю у $\frac{3}{4}$ голосів.

За яких умов установчі збори акціонерного товариства вважаються правомочними? В який строк мають бути скликані установчі збори? Окресліть коло повноважень установчих зборів акціонерного товариства. Вкажіть правові наслідки прийнятих рішень.

Варіант ІХ

Завдання. Проаналізуйте поняття акції. Які види акцій передбачені чинним законодавством України?

Задача. П., який є акціонером ПрАТ „Електро”, звернувся з позовом до ТзОВ „Світоч-промреєстр” про зобов’язання надати йому копії документів, які стали підставою для формування та внесення змін до реєстру власників акцій ПрАТ „Електро”.

Вимога П. обґрунтовувалася положеннями ст.ст. 77 та 78 Закону України „Про акціонерні товариства”, які встановлюють корпоративне право акціонера на інформацію.

Суд відмовив у задоволенні позову на тій підставі, що надання акціонерові інформації такого змісту законодавством України не передбачено.

Дайте правову оцінку рішенням суду.

ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ПРИ НАПИСАННІ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Господарський кодекс України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Закон України „Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 року // ВВР. – 1991. -№49. –ст.682.
4. Закон України „Про акціонерні товариства” від 17 вересня 2008 року // Відомості Верховної Ради. -2008. -№50-51. –ст.384.
5. Закон України „Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради. -1996. -№51. -ст.292 (Із змінами і доповненнями).
6. Закон України „Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні” від 10 грудня 1997 року // Відомості Верховної Ради. -1998. -№15. -ст.67 (Із змінами і доповненнями).
7. Закон України „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців” від 15 травня 2003 року // Відомості Верховної Ради. -2003. -№31. –ст.263.
8. Закон України „Про формування конкурентних засад у процесі приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі у майні юридичних осіб” від 12 січня 2005 року // Відомості Верховної Ради. -2005. -№9. -ст.179.
9. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” від 23 лютого 2006 року // Відомості Верховної Ради. -2006. -№31. –ст.268.
10. Закон України „Про холдингові компанії в Україні” від 15 березня 2006 року // Відомості Верховної Ради. -2006. -№34. –ст.291.
11. Закон України „Про управління об’єктами державної власності” від 21 вересня 2006 року // Відомості Верховної Ради. -2006. -№46. -ст.456.
12. Постанова Кабінету Міністрів України „Про управління корпоративними правами держави” від 15 травня 2000 року // Офіційний вісник України. –2000. -№20. –ст.827.

Спеціальна література:

1. Виговський О.І. Новели акціонерного законодавства: науково-практичний коментар до Закону України „Про акціонерні товариства” / О.І. Виговський. – К.: Юстиніан, 2009.
2. Выговский Александр. Новые правила и старые проблемы. Об установлении корпоративного контроля над АО // Юридическая практика. – 2010. - №29.
3. Вінник О.М. Науково-практичний коментар Закону України „Про акціонерні товариства” / О.М. Вінник. – К.: Юрінком Інтер, 2009.
4. Віхров О., Ібрагімова Н. До питання про господарсько-правовий статус холдингових компаній // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 5.

5. Головатенко Оксана. Проблемні питання власності в акціонерних правовідносинах // Підприємництво, господарство і право. - 2009. - №9.
6. Гордієнко Тімур. Коментар Закону України «Про акціонерні товариства» // Юридичний журнал. – 2009. - №5.
7. Гулик А. Право акціонера на участь в управлінні справами акціонерного товариства // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 3.
8. Єфименко Анатолій. Корпоративне управління за законом «Про акціонерні товариства»: здобутки та помилки // Юридичний журнал. – 2009. - №9.
9. Здоронюк Г. Актуальні питання діяльності акціонерних товариств. – К.: Юридическая практика, 2007.
10. Ібрагімова Н.В. До питання утворення холдингової компанії // Економіка та право. – 2009. - №1.
11. Коташевська Тетяна. Публічні і приватні – замість ВАТ і ЗАТ. Коментарі до Закону “Про акціонерні товариства” // Юридичний журнал. – 2009. - №3.
12. Отченаш Майя. Корпоративная система управления в АО в соответствии с новым законом об АО // Юридическая практика. – 2009. - № 9.
13. Спасибо-Фатеева И.В. Акционерные общества: корпоративные правоотношения. – Харьков: Право, 1998.
14. Спасибо-Фатеева Інна. Представництво акціонерів // Юридичний журнал. - 2010. - №4.
15. Хиневич Ольга. Дематеріалізація випуску акцій // Юридическая практика. – 2009. – №43.
16. Хорт Юлія. Мінімальний розмір статутного капіталу акціонерних товариств // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - №11.
17. Хорт Ю.В. Реформування режиму статутного капіталу публічних акціонерних товариств у європейському праві // Вісник господарського судочинства. – 2010. - №5.
18. Яворська О. Проблемні питання правового регулювання діяльності акціонерних товариств // Вісник Львівського університету. – Серія юридична. – 2003. – Випуск 38.

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет**

Кафедра цивільного права та процесу

**КОНТРОЛЬНА РОБОТА
ЗІ СПЕЦКУРСУ «ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА»
ВАРІАНТ II**

Виконав:
студент групи ЮРД-62з
Петренко Р.Д.

Науковий керівник:
доц. Цікало В.І.

Львів - 2012